

SZÉLES LÁSZLÓ

Unitárius Teológia
BA, 3. félév
Protestáns Teológiai Intézet

Témavezető:
Kovács Sándor
professzor, RO KPTI

UNITÁRIUS LELKÉSZI ÉLETPÁLYÁK AZ 1950-ES ÉS ,60-AS ÉVEKBEN

Kulcsszavak: unitárius; lelkész; életpálya; kommunizmus; XX. század

Miután 1946-ban a kommunisták átvették a hatalmat Romániában, a közigazgatás minden területén erőteljes központosításba kezdtek. Nem volt ez másként az oktatás terén sem. A több évszázados múltra visszatekintő protestáns lelkészképzés is átrendezésre került. Az önálló felekezeti akadémiák egyetlen közös intézetbe, és a Vallásügyi Minisztérium ellenőrzése alá kényszerültek, létrehozva az Egyetemi Fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézetet.

Dolgozatomban sorra veszem az új oktatási intézménybe felvételizők névsorát. A lelkészjelöltek életrajzát röviden, a fellelhető adatok által szabott korlátok ismeretével. A kutatás célja, hogy az eddig ismeretlen, feledésbe merült, néha igen érdekes életrajzokat összegyűjtse, valamint megrajzolja azok életpályáit, akik a 70-es, 80-as, 90-es szűk esztendőkből az unitárius hívek üdvösségét szolgálták.

A forrásokat elsősorban az Unitárius Kar, valamint az egykori Egyetemi Fokú Egységes Protestáns Teológiai Intézet névkönyvei jelentik. Emellett hivatkozom a már elhunytak nekrológjaira is.

Eredményként kijelenthető, hogy a teológiai képzésbe való beiratkozás összhangban volt az ország politikai változásaival. Az összevonás utáni első években enyhén megugrott a jelentkezők száma, és kevesen szakították meg tanulmányaikat. A hallgatói összlétszám az 50-es évek közepén tetézett és magas maradt egészen az 1957/58-as letartóztatásokig. Ezután kevés hallgatót vettek (vehettek) fel, és közöttük is magas volt a lemorzsolódottak száma.

A vizsgált 84 hallgatóból 35-en léptek lelkészi pályára és tartottak ki emellett, 12-en vállalták a szolgálatot, de „letették a palástot”, és 37-en szakították meg tanulmányaikat.